

DZIENNIK URZĘDOWY GŁÓWNEGO KOMITETU TURYSTYKI

Warszawa, dnia 29 grudnia 1983 r.

Nr 6*)

Poz. 11—12

T R E Ś Ć:

UCHWAŁA

Poz.:		Str.
11	— nr 19 Głównego Komitetu Turystyki z dnia 29 września 1983 r. w sprawie dalszego rozwoju turystyki młodzieży	41

ZARZĄDZENIE

12	— nr 12 Przewodniczącego Głównego Komitetu Turystyki z dnia 22 grudnia 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu turystyki	45
----	---	----

11

UCHWAŁA Nr 19

GŁÓWNEGO KOMITETU TURYSTYKI

z dnia 29 września 1983 r.

w sprawie dalszego rozwoju turystyki młodzieży.

Na podstawie § 1 ust. 3 pkt 4 i 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 sierpnia 1978 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Głównego Komitetu Turystyki (Dz. U. Nr 20, poz. 88) w związku z § 3 ust. 2 pkt 1 i 6 statutu, stanowiącego załącznik do uchwały nr 119/78 Rady Ministrów z dnia 15 sierpnia 1978 r. w sprawie nadania statutu Głównemu Komitetowi Turystyki, zmienionej uchwałą nr 69/82 Rady Ministrów z dnia 18 marca 1982 r. — uchwała się, co następuje:

1. Podkreślając rolę i zadania turystyki młodzieży, stanowiącej ważny element polityki społecznej oraz wychowawczej partii i państwa, Komitet stwierdza potrzebę:

- 1) zapewnienia bardziej skutecznej realizacji założeń tej polityki w dziedzinie turystyki młodzieży;
- 2) poprawy warunków uczestnictwa młodzieży we wszystkich formach turystyki.

2. Przyjmuje się do wiadomości analizę aktualnych problemów turystyki młodzieży, przedłożoną Komitetowi.

3. Ustala się kierunki rozwoju turystyki młodzieży, stanowiące załącznik do uchwały.

4. Komitet zapewni dalszą pomoc organizacyjną oraz finansową, w tym ze środków Centralnego Funduszu Turystyki i Wypoczynku, w rozwoju turystyki młodzieży, zwłaszcza organizowanej przez organizacje młodzieżowe i społeczne.

5. Zaleca się Przewodniczącemu Komitetu wystąpienie do właściwych naczelnych organów administracji państwowej w sprawach postulowanych przez Komitet, zgodnie z przyjętymi kierunkami rozwoju turystyki młodzieży.

6. Komitet zwraca się do wszystkich instytucji, organizacji młodzieżowych, związków zawodowych oraz organizacji społecznych działających w turystyce — o podejmowanie działań i inicjatyw oraz ich intensyfikację na rzecz rozwoju turystyki młodzieży ze wszystkich środowisk.

7. Zaleca się przedłożenie informacji o stanie turystyki młodzieży oraz kierunkach jej dalszego rozwoju Komitetowi Rady Ministrów do Spraw Młodzieży.

8. Uchwała wchodzi w życie z dniem powzięcia.

Przewodniczący Komitetu: J. Cisowski

Załącznik do uchwały Nr 19/83 Głównego Komitetu Turystyki z dnia 29 września 1983 r. (poz. 11).

KIERUNKI ROZWOJU TURYSTYKI MŁODZIEŻY

Jednym z podstawowych problemów społecznej polityki partii i państwa jest zapewnienie właściwego — ze społecznego punktu widzenia — wykorzystania przez młodzież czasu wolnego. Od kilku lat jest to zagadnienie o wzrastają-

cym znaczeniu, gdyż w początkach lat 80-tych ilość czasu wolnego uległa istotnemu zwiększeniu.

W coraz większym zakresie kształtują się w społeczeństwie nawyki aktywnego wypoczynku, związanego z uczestnictwem w ruchu turystycznym. W tym kontekście turystyka nabiera znaczenia nie tylko jako masowa akcja socjal-

*) Ostatni numer w 1983 roku.

na, lecz także jako ruch społeczny, dysponujący instrumentami kształtowania świadomości, postaw i zachowań społeczeństwa, a przede wszystkim młodzieży.

Problematyka ta znalazła wyraźne odbicie w dokumentach partyjnych i państwowych ostatnich lat, w szeregu decyzji rządowych, w programach organizacji młodzieżowych i społecznych — jako jeden z warunków dalszego społecznego postępu i rozwoju kulturowego oraz jako jedna z niezbędnych potrzeb życiowych młodego pokolenia.

Uchwała IX Plenum KC PZPR, poświęconego sprawom młodzieży oraz uchwalony przez Radę Ministrów „Program poprawy warunków startu życiowego i zawodowego młodzieży” ujęły w swych treściach wiele z tych potrzeb. Przy formułowaniu propozycji realizacji tego programu przyjęto następujące przesłanki:

- młodzież stanowi grupę o kluczowym znaczeniu dla dalszego rozwoju społeczeństwa i z tego względu pozostała jego część jest skłonna przyznać młodemu pokoleniu priorytety;
- młodzi ludzie wkraczający w życie zawodowe i rodzinne nie powinni korzystać z tych priorytetów na zasadzie darowizny, dlatego też różnorakie nieodpłatne świadczenia należy zastąpić szerokim wachlarzem pożyczek i kredytów, które zostaną zwrócone społeczeństwu w formie wkładu pracy lub wywiązywania się przez młode pokolenie ze swych obowiązków w sposób przynoszący ogólnospołeczne korzyści;
- przyznanie priorytetów młodemu pokoleniu nie może prowadzić do drastycznego ograniczania środków przeznaczonych na pokrycie potrzeb pozostałych grup ludności, ani też naruszać osiągniętej przez te grupy — w drodze uczciwej pracy i wyrzeczeń — stopy życiowej;
- proponowane przedsięwzięcia muszą uwzględniać nie tylko potrzeby młodego pokolenia, ale i realne możliwości gospodarki; należy wystrzegać się deklarowania działań, których realizacja byłaby niemożliwa ze względów finansowych i rzeczowych;
- biorąc pod uwagę stan gospodarki i najpilniejsze potrzeby młodego pokolenia, należy w pierwszym rzędzie skupić uwagę na działaniach o charakterze organizacyjno-modyfikacyjnym, których realizacja będzie wymagać ograniczonych nakładów finansowych, a jednocześnie stworzy szersze możliwości czynnego współdziałania młodzieży w życiu społeczno-politycznym i ekonomicznym w celu osiągnięcia przez to pokolenie odpowiednich warunków bytu.

Kierunki rozwoju turystyki młodzieży na okres najbliższych lat powinny być formułowane przy uwzględnieniu powyższych przesłanek.

Turystyka zorganizowana, której historia liczy ponad 110 lat, przechodziła różnorodne zmiany strukturalne i organizacyjne, rozwijając się jako coraz bardziej widoczna sfera działania społecznego, przy niezmienności podstawowych walorów i wartości, które można ująć następująco:

- 1) turystyka jest wielofunkcyjną dziedziną działalności społecznej państwa;
- 2) poprzez turystykę realizowany jest proces wychowania społecznego w duchu umiłowania ojczyzny, kształtowane są postawy patriotyczne i obywatelskie;
- 3) poprzez uczestnictwo w turystyce realizowane są funkcje poznawcze wobec środowiska przyrodniczego, kulturowego i społecznego;

- 4) dzięki turystyce rozwijane są zainteresowania oraz kształtowane postawy służące wypełnianiu funkcji etyczno-moralnych;
- 5) turystyka spełnia istotne funkcje resocjalizacyjne w stosunku do młodzieży wykazującej dewiacje społeczne;
- 6) turystyka stwarza okazję do integracji osób w niej uczestniczących, uczy podziału pracy w grupie i wzajemnej odpowiedzialności;
- 7) uczestnictwo w turystyce, zwłaszcza w jej aktywnych formach, jest nośnikiem wartości zdrowotnych i profilaktycznych oraz źródłem regeneracji sił;
- 8) turystyka jest jedną z form aktywizacji życiowej osób niepełnosprawnych;
- 9) turystyka wpływa na przemiany postaw i zachowań, zarówno wśród jej uczestników, jak i wśród środowisk odwiedzanych;
- 10) uprawianie turystyki służy rozszerzaniu wiedzy o świecie, poszerzaniu horyzontów myślowych, kształtowaniu postaw internacjonalistycznych i staje się czynnikiem zmian modelu życia w różnych dziedzinach;
- 11) turystyka wyrabia nawyki działalności społecznej.

Uczestnictwo w turystyce stwarza więc wieloaspektowe możliwości, które jednak nie zawsze są wykorzystywane, zwłaszcza w działalności wśród młodzieży. Zbyt rzadko bierze się bowiem pod uwagę — jako kierunkowe — efekty społeczne oraz ideowo-wychowawcze, preferując w zbyt dużym stopniu względy ekonomiczne.

Uznając wartości ideowo-wychowawcze turystyki młodzieży, należy mieć na uwadze, że ich pełne wykorzystanie w obecnej sytuacji społecznej kraju nabiera szczególnego znaczenia. Istnieją bowiem zjawiska niepokojące, wyrażające się w postawach biernych, bliskich niechętnemu lub nawet wrogiemu stosunkowi do socjalistycznej rzeczywistości. Wynikają one z wydarzeń następujących po 1980 roku, które młodzież przeżywała znacznie bardziej emocjonalnie niż pokolenie dorosłe, w konsekwencji dając się nieraz wciągnąć w sferę wpływów grup opozycyjnych, bądź wrogich strukturom, celom państwa i ustrojowi. Z grona młodzieży można usłuszeć opinie o zniechęceniu, braku perspektyw i możliwości działania czy o trudnej młodości, a sprawom tym nadaje się przesadne znaczenie, nie przeciwstawiając im niewątpliwie osiągnięć 40-lecia ludowego państwa.

Turystyka powinna być jednym ze środków oddziaływujących na przedstawione negatywne zjawiska. Dzięki poznawaniu kraju umacnia się przecież jego umiłowanie, kształtujące patriotyzm, rozwijające potrzebę twórczego działania dla kraju, zrozumienie skomplikowanych warunków jego rozwoju, wyczerlenie na przejawy marnotrawstwa i niegospodarności oraz niewłaściwych postaw, a także wzbogaca się wiedzę i chęć podzielenia się nią z innymi.

W tym świetle jako podstawową zasadę polityki państwa wobec turystyki młodzieży należy przyjąć wychowanie przez turystykę i dla turystyki.

W procesie wychowania przez turystykę można kształtować umiejętności młodzieży i jej gotowość do realizacji podstawowych zadań życiowych wobec państwa, środowiska zawodowego i lokalnego, a także wobec siebie samych. Chodzi o wykształcenie takich cech osobowości, zarówno fizycznych, jak i cech charakteru, które ułatwią młodzieży pełnienie w przyszłości ról społecznych w różnych, często skomplikowanych warunkach.

W procesie wychowania dla turystyki głównym zadaniem jest przygotowanie młodych ludzi do właściwego uczestnic-

twa w turystyce, jako wartości samoistnej, stanowiącej o sposobie organizacji czasu wolnego od nauki i pracy, co wymaga treningu i odpowiedniego wprowadzenia, podobnie jak np. uczestnictwo w kulturze.

Wychowanie, a także kształcenie przez turystykę dla turystyki, powinno być włączone w proces dydaktyczny w szkołach wszystkich typów. W szkolnych programach turystyczno-krajoznawczych należy konsekwentnie dążyć do zastąpienia obecnie praktykowanej turystyki łatwej i wygodnej, nie wymagającej ani przygotowania, ani osobistego wysiłku uczestnika (np. wycieczek autokarowych lub pobytów kolonijno-wczasowych) — turystyką w pełni tego słowa znaczeniu „samoobsługową”, w skromnych, niekiedy prymitywnych warunkach: najlepiej w formie imprez turystyki kwalifikowanej lub obozów wędrownych.

Imprezy takie powinny być powiązane z pracami użytecznymi, a także poprzedzone zarobkowaniem przeznaczonym na pokrycie kosztów uczestnictwa. Programując imprezy, czerpać można z bogatego dorobku Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego oraz harcerskiej metodyki obozownictwa i wędrowek. Zasada powinna być przeciwdziałanie wygodnictwu oraz oczekiwaniu na gotową ofertę, a równocześnie kształtowanie potrzeby przeżycia prawdziwej turystycznej przygody, osiąganey przez osobisty wysiłek i trud.

Udział turystyki młodzieży w realizacji programu oszczędnościowego oraz wyrabianie nawyku oszczędzania łączyć się może z inicjowaniem i konsekwentnym stosowaniem w różnych środowiskach systemu całorocznego oszczędzania na letnie turystyczne wyprawy. System ten obejmować powinien wszelkiego rodzaju akcje użyteczne, jak np. zbiórki surowców wtórnych, systematyczne składki miesięczne, wspomniane już prace zarobkowe (także w wolne dni w ciągu roku), imprezy kulturalne organizowane przez młodzież, przy zapewnieniu kontroli takiej działalności przez samorząd szkolny lub organizacje społeczne i młodzieżowe, a także nadzoru nauczycieli i komitetów rodzicielskich.

W programowaniu imprez krajoznawczo-turystycznych młodzieży główny nacisk powinien być położony na:

- 1) poznawanie najbliższej okolicy poprzez uczestnictwo w krótkich wędrowkach;
- 2) organizowanie tras turystycznych podporządkowanych założeniom ideowym wychowania młodzieży przez turystykę;
- 3) zwiedzanie zakładów pracy w najbliższej okolicy;
- 4) łączenie turystyki z imprezami kulturalnymi i sportowymi, zwłaszcza w środowisku wiejskim i małych miastach — jako metody edukacji turystycznej młodzieży, wywodzącej się z tych środowisk.

Rozwój turystyki młodzieży w większym niż dotychczas stopniu może stać się przedmiotem inicjatyw społecznych różnych środowisk i stowarzyszeń lokalnych, np. miłośników różnych miast i regionów.

Szczególnie cenne jest włączanie turystyki młodzieży w krąg zainteresowań terenowych i centralnych ogniw Patriotycznego Ruchu Odrodzenia Narodowego. Szansy powodzenia inicjatyw należy upatrywać w zaangażowaniu się w ich podejmowanie i realizację różnych ogniw tego ruchu. Przepojenie turystyki młodzieży nowymi treściami, związanymi z odrodzeniem moralnym narodu, zwalczaniem zjawisk patologii społecznej, przywracaniem rangi uczciwej pracy i ludzkiego wysiłku może stać się jednym ze środków i elementów realizacji ogólnopolskiego i lokalnych programów Patriotycznego Ruchu Odrodzenia Narodowego.

Główne założenia programowo-organizacyjne ruchu turystycznego młodzieży

Zasadnicze znaczenie dla realizacji zadań w sferze rozwoju turystyki ma właściwe jej programowanie. Dotyczy to wszystkich środowisk młodzieży, a szczególnie grupy dzieci i młodzieży szkolnej.

Traktując tworzenie równych szans uczestnictwa całej młodzieży w turystyce jako podstawowe założenie polityki turystycznej w stosunku do tej grupy ludności, zadania programowe realizowane przez cały system organizacyjny turystyki młodzieży powinny obejmować:

- 1) uwzględnianie w sposób priorytetowy turystyki młodzieży w całokształcie polityki turystycznej państwa i wszystkich organizacji działających w turystyce;
- 2) wprowadzanie praktyki organizacyjnych uzgodnień i porozumień mających na celu koordynację współdziałania jednostek działających w turystyce młodzieży w cyklach rocznych i wieloletnich;
- 3) zapewnianie warunków uczestnictwa w turystyce średniorocznej (pozawakacyjnej) jak największej liczbie młodzieży, przede wszystkim młodzieży szkolnej;
- 4) dostosowywanie programów i form turystyki do różnicowanych potrzeb i zainteresowań poszczególnych grup wiekowych, środowiskowych i społeczno-zawodowych młodzieży;
- 5) upowszechnianie walorów turystyki wśród młodzieży, z konsekwentnym realizowaniem zasady poznawania kraju od najbliższych do najdalszych regionów — w zależności od wieku;
- 6) położenie nacisku na rozwój tanich, wartościowych form turystyki, szczególnie turystyki kwalifikowanej, w oparciu o tanią bazę noclegową;
- 7) zwiększanie uczestnictwa w wypoczynku wakacyjnym młodzieży szkolnej ze środowisk wiejskich;
- 8) upowszechnianie wśród młodzieży szkolnej i studenckiej samodzielnego organizowania turystyki za własne zarobione pieniądze, przy tworzeniu warunków umożliwiających podjęcie pracy;
- 9) rozwijanie turystyki wśród młodzieży niepełnosprawnej i niedostosowanej społecznie; integrowanie tej młodzieży ze środowiskiem osób zdrowych, w pełni sprawnych fizycznie;
- 10) bardziej konsekwentne wprowadzanie działalności krajoznawczo-turystycznej do programów wypoczynku wakacyjnego dzieci i młodzieży szkolnej oraz wypoczynku urlopowego młodzieży pracującej;
- 11) aktywizację działalności turystycznej organizacji ideowo-wychowawczych Związku Socjalistycznej Młodzieży Polskiej, Związku Młodzieży Wiejskiej i Zrzeszenia Studentów Polskich, w tym także wśród młodzieży nie należącej do tych organizacji w zakładach pracy, szkołach wyższych i środowisku wiejskim;
- 12) określanie głównych kierunków działania młodzieżowych biur podróży, z uwzględnieniem stworzenia korzystnych warunków ekonomicznych działalności związanej z tymi kierunkami; popieranie inicjatyw w zakresie rozwoju turystycznych agencji młodzieżowych;
- 13) aktywizację działalności podstawowych ogniw Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego i Zrzeszenia Ludowe Zespoły Sportowe na terenie zakładów pracy, szczególnie w upowszechnianiu form turystyki sobotnio-niedzielnej wśród młodych pracowników;

- 14) zapewnianie warunków dla zwiększenia uczestnictwa młodzieży pracującej w wypoczynku urlopowym, z uwzględnieniem jej potrzeb, dążąc do zwiększania uczestnictwa w wypoczynku młodzieży wiejskiej w czasie i formach dostosowanych do jej możliwości;
- 15) umożliwianie młodzieży szerszego udziału w działalności organizacji społecznych — w ich ogniwach statutowych oraz komisjach i zespołach specjalistycznych;
- 16) opracowanie przez organizacje społeczne działające w turystyce metod dotarcia z programem krajoznawczo-turystycznym do młodzieży wiejskiej;
- 17) zapewnienie możliwości rozwoju turystyki niezorganizowanej, w grupach nieformalnych, m. in. poprzez aktywizację organizacji społecznych w tej sferze, przy wykorzystaniu sprawdzonych doświadczeń działalności Społecznego Komitetu „Autostop”;
- 18) konsekwentne rozliczanie organizatorów różnych form turystyki z realizacji przygotowanych programów przez instytucje dotujące, w celu niedopuszczenia do deformacji, zapobiegania alkoholizmowi, niewłaściwym postawom i wywieraniu nieodpowiedniego wpływu na środowisko odwiedzane;
- 19) włączenie turystyki młodzieży do programów działania przedsięwzięć turystycznych, szczególnie w ramach wypoczynku cotygodniowego;
- 20) aktywny udział poprzez turystykę w kształtowaniu środowiska naturalnego i niedopuszczaniu do jego dewastacji.

Podstawowe kierunki działania resortu turystyki

Główny Komitet Turystyki, jako koordynator jej całości, realizuje w dziedzinie turystyki młodzieży powierzone mu zadania poprzez środki finansowe i prawne oraz kontrolę i koordynację działalności organizatorów turystyki. Komitet oddziałując na ruch społeczny, wpływa także na programowe kierunki jego pracy, koordynuje działalność organizacji społecznych oraz turystyczne zagospodarowanie kraju, inspirowanie działania o charakterze merytorycznym, określa prognozy rozwoju ruchu turystycznego.

Główny Komitet Turystyki za podstawowe kierunki działania w dziedzinie turystyki młodzieży uważa:

Sfera programowo-organizacyjna

1. Opracowywanie i przedstawianie Sejmowej Komisji Zdrowia i Kultury Fizycznej, Komitetowi Społeczno-Politycznemu oraz Komitetowi do Spraw Młodzieży Rady Ministrów materiałów z dziedziny turystyki młodzieży oraz wnioskowanie korzystniejszych warunków jej właściwego, zgodnego z możliwościami rozwoju.
2. Kontynuowanie współpracy z innymi resortami w zakresie poprawy warunków funkcjonowania turystyki młodzieży i jej dalszego, możliwego w obecnych warunkach, rozwoju ilościowego i jakościowego.
3. Bieżące współdziałanie z ideowo-wychowawczymi organizacjami młodzieży i młodzieżowymi biurami podróży w zakresie turystyki młodzieży oraz inspirowanie ich do zwiększonej aktywności w tej sferze działalności.
4. Skoncentrowanie działań turystycznych organizacji społecznych na rzecz turystyki młodzieży wszystkich środowisk.
5. Zacieśnienie współdziałania z nieturystycznymi organizacjami społecznymi i inspirowanie ich do podejmowania

działań na rzecz turystyki młodzieży w ramach ich statutowej działalności.

6. Zwiększenie oddziaływania na gestorów i organizatorów turystyki w zakresie opracowywania i realizacji programów turystyczno-krajoznawczych dla młodzieży.

7. Zalecenie włączenia problematyki wychowania moralnego społeczeństwa do programów działań organizacji młodzieżowych i społecznych w dziedzinie turystyki młodzieży.

8. Stwarzanie warunków aktywizowania działalności Resortowej Komisji Turystyki Młodzieży, jako organu opiniodawczo-doradczego Głównego Komitetu Turystyki oraz zwiększanie jej roli inspiracyjnej i koordynującej całości kształt problematyki turystyki młodzieży.

9. Powołanie wojewódzkich komisji turystyki młodzieży, jako organów opiniodawczo-doradczych wydziałów kultury fizycznej, sportu i turystyki urzędów wojewódzkich.

10. Zwrócenie się do Ministerstwa Oświaty i Wychowania o:

— ponowne przeanalizowanie możliwości wprowadzenia zmian w obowiązującym systemie ferii i zróżnicowanie terminów tych ferii w celu zapewnienia szerszego udziału młodzieży szkolnej w wypoczynku oraz lepszego wykorzystania obiektów i urządzeń turystycznych,

— zapewnienie realizacji „Programu całorocznych zajęć turystyczno-krajoznawczych w szkole”, jako systemu wychowania i nauczania przez turystykę i dla turystyki oraz stwarzanie materialnych warunków edukacji turystycznej, zgodnej z tym programem.

11. Zwrócenie się do Ministerstwa Kultury i Sztuki o: — skorelowanie kalendarza imprez kulturalnych z kalendarzem imprez krajoznawczo-turystycznych dla młodzieży,

— zapewnienie możliwości prezentacji dorobku amatorskiego ruchu artystycznego w obiektach turystycznych poprzez wystawy, filmy, występy zespołów muzycznych i wokalnych, teatrów amatorskich, regionalnych twórców ludowych itp..

12. Zwrócenie się do Komitetu do Spraw Radia i Telewizji oraz prasy o zwiększenie ilości i zakresu audycji i publikacji na temat turystyki młodzieży, w tym dla środowiska wiejskiego, popularyzujących najbardziej wartościowe formy turystyki oraz ich znaczenie wychowawcze.

Kadry turystyki młodzieży

13. Ujednoczenie systemu kształcenia kadr dla turystyki młodzieży, usprawnienie zasad kształcenia, doksztalcenia i doskonalenia kadr społecznych i zawodowych w celu stworzenia spójnego i drożnego systemu.

14. Wzmocnienie w programach kształcenia kadr problematyki wychowawczej funkcji turystyki.

15. Doskonalenie — przy współpracy z organizacjami społecznymi — warunków działania społecznych kadr dla turystyki dzieci i młodzieży we wszystkich środowiskach, poprzez odpowiednie systemy szkolenia i nadawania uprawnień oraz kształtowanie korzystnych warunków ekonomiczno-organizacyjnych.

16. Koncentrowanie uwagi na szkoleniu kadr dla turystyki kwalifikowanej oraz animatorów młodzieżowego ruchu turystycznego z zapewnieniem między innymi finansowania akcji szkolenia organizatorów turystyki w szkołach i podstawowych ogniwach organizacji młodzieżowych.

17. Wprowadzenie problematyki turystyki młodzieży jako elementu działalności szkoleniowej Ośrodka Doskonalenia Kadr „Orbis” oraz Instytutu Turystyki.

18. Kontynuowanie dofinansowania szkolenia kadr dla turystyki młodzieży, przy równoczesnej kontroli faktycznego przyrostu tych kadr oraz wykorzystania przyznanych środków.

19. Wprowadzenie do programów nauczania w szkołach turystyczno-hotelarskich możliwości uzyskania specjalistycznych uprawnień turystycznych.

20. Zapewnienie pomocy dla organizacji młodzieżowych i społecznych w zakresie druku materiałów szkoleniowych.

21. Zorganizowanie — wspólnie ze Związkiem Harcerstwa Polskiego w ramach akcji harcerskiej „Bieszczady-40” — stancyi turystycznej dla młodzieży ze szkół o profilu turystycznym, zapewniając jej odpowiedni program i patronat Głównego Komitetu Turystyki.

22. Zwrócenie się do Ministerstwa Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki o wprowadzenie do systemu kształcenia nauczycieli problematyki krajoznawstwa i turystyki, jako formy nauczania oraz zapewnienie przyszłym nauczycielom uprawnień turystycznych niezbędnych w pracy z młodzieżą.

Baza materialna turystyki młodzieży

23. Dążenie do rozwoju ruchu turystycznego młodzieży w oparciu o system schronisk młodzieżowych, zapewniając również młodzieży studenckiej, pracującej i wiejskiej korzystanie z takich schronisk.

24. Systematyczne modernizowanie bazy turystycznej dla młodzieży i zapobieganie jej dekapitalizacji.

25. Rozwijanie — poprzez adaptację obiektów — stałej bazy turystycznej dla młodzieży w miastach wojewódzkich oraz na terenie tych województw, które nie dysponują taką bazą.

26. Opracowanie i wdrożenie zasad poprawy stopnia wykorzystania bazy stałej, a także wykorzystania bazy sezonowej dla turystyki cotygodniowej w okresach posezonalnych.

27. Przeciwdziałanie przeznaczaniu obiektów turystyki młodzieży na inne cele.

28. Zapewnianie organizacjom młodzieżowym optymalnych lokalizacji terenów dla letnich obozowisk.

29. Zainicjowanie, przy współpracy Związku Młodzieży Wiejskiej i Zrzeszenia Ludowe Zespoły Sportowe, tworzenia młodzieżowych zagród krajoznawczych działających w środowisku wiejskim, opartych o zasady i program działania młodzieżowej zagrody krajoznawczej w Radolinku nad Notecią.

30. Opracowanie standardowego wyposażenia różnych rodzajów bazy turystyki młodzieży, w tym obiektów kolonijnych.

31. Zapewnienie priorytetu w przydziałach środków transportu dla potrzeb młodzieżowych biur turystycznych.

32. Podjęcie starań o objęcie zamówieniami rządowymi produkcji obuwia turystycznego i innych deficytowych artykułów turystycznych dla dzieci i młodzieży.

Finansowanie turystyki młodzieży

33. Podjęcie działań zmierzających do koordynacji gromadzenia i wydatkowania środków na turystykę młodzieży.

34. Promocyjne traktowanie imprez krajoznawczo-turystycznych organizowanych przez młodzież i dla młodzieży — w sferze dofinansowywania ich przez budżet państwa.

35. Określenie — w ramach dotacji budżetowych dla nadzorowanych organizacji społecznych — kwot przeznaczanych na realizację zadań w dziedzinie turystyki młodzieży.

36. Określenie puli środków Centralnego Funduszu Turystyki i Wypoczynku przeznaczonych na turystykę młodzieży w oparciu o potrzeby zgłaszane przez to środowisko oraz wprowadzenie zasady opiniowania przydzielanych kwot przez Resortową Komisję Turystyki Młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem kwot niezbędnych dla doposażenia bazy turystyki młodzieży oraz wymianę zużytego sprzętu kwaterunkowego i towarzyszącego.

37. Przeznaczanie — odpowiednio do zgłoszonych potrzeb — kwot z Centralnego Funduszu Turystyki i Wypoczynku na szkolenie kadr dla turystyki młodzieży.

38. Przeznaczanie środków z Centralnego Funduszu Turystyki i Wypoczynku na dofinansowanie wydawnictw dla turystyki młodzieży, realizowanych przez Państwowe Przedsiębiorstwo Centralny Ośrodek Informacji Turystycznej.

39. Podjęcie prac nad zmianą klasyfikacji i oceny młodzieżowych biur podróży, w celu stworzenia spójnego systemu oceny ich działalności.

40. Stosowanie kryteriów oceny ekonomicznej młodzieżowych biur podróży w taki sposób, aby stymulowały one pożądaną społecznie działalność programową tych biur.

41. Wdrażanie preferencji ekonomicznych uczestnictwa w turystyce młodzieży, w miarę powstawania odpowiednich warunków ekonomicznych w kraju.

42. Podjęcie, wspólnie z organizacjami młodzieżowymi i społecznymi, działań mających na celu wykorzystanie istniejących możliwości dofinansowania ze środków zakładowych funduszy socjalnych indywidualnej turystyki młodzieży.

Propagowanie turystyki młodzieży

43. Opracowanie programu działalności wydawniczej w zakresie turystyki młodzieży, szczególnie w odniesieniu do materiałów szkoleniowych, instruktażowych, metodycznych oraz informacyjnych i krajoznawczych.

44. Zaktywizowanie środków masowego przekazu dla popularyzacji turystyki młodzieży.

45. Organizowanie kampanii i akcji informacyjno-propagandowych na temat turystyki dla młodzieży, w tym zainicjowanie akcji Tygodnia Turystyki Młodzieży, który byłby obchodzony we wszystkich środowiskach młodzieży w maju każdego roku.

Badania naukowe w zakresie turystyki młodzieży

46. Kontynuowanie przez Instytut Turystyki, przy współudziale Uniwersytetu Warszawskiego, badań nad aktywnością turystyczną młodzieży.

47. Współdziałanie z uczelniami wyższymi i placówkami naukowo-badawczymi zajmującymi się problematyką turystyki dzieci i młodzieży.

48. Podjęcie, w jednej szkole ponadpodstawowej, eksperymentu dotyczącego opracowania i wdrożenia modelu klasy lub szkoły ze specjalnym, rozszerzonym programem krajoznawczo-turystycznym, na wzór klas i szkół sportowych.

12

ZARZĄDZENIE Nr 12

PRZEWODNICZĄCEGO GŁÓWNEGO KOMITETU TURYSTYKI

z dnia 22 grudnia 1983 r.

w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu turystyki.

Na podstawie § 1 ust. 2 oraz w związku z § 19 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Ustala się wykaz stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach, o których mowa w § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich, dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43), stanowiący załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 2.

Prace, o których mowa w § 1 uznaje się za wykonywane w szczególnych warunkach, jeżeli pracownik wykonuje je stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na tym stanowisku.

§ 3.

W umowie o pracę zakład pracy stwierdza rodzaj, charakter i wymiar czasu pracy wykonywanej na stanowisku wymienionym w wykazie, o którym mowa w § 1.

§ 4.

Zakład pracy prowadzi ewidencję stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach, oraz odnotowuje w aktach osobowych okresy wykonywania tych prac.

§ 5.

Okresy pracy wykonywanej w szczególnych warunkach zakład pracy stwierdza w zaświadczeniach wystawianych według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 6.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania z mocą od 1 stycznia 1983 r.

Przewodniczący Komitetu: *J. Cisowski*

Załącznik nr 1 do zarządzenia nr 12 Przewodniczącego Głównego Komitetu Turystyki z dnia 22 grudnia 1983 r. (poz. 12).

WYKAZ

stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach uprawniających do niższego wieku emerytalnego oraz do wzrostu emerytury lub renty inwalidzkiej.

(Według wykazu A w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze — Dz. U. Nr 8, poz. 43).

Dział V — w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych.

3. Prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych

1. operator koparko-ładowarki, koparko-spycharki,
2. operator koparki i spycharki,
3. operator żurawia samojezdnego.

4. Prace zbrojarskie i betoniarskie

1. zbrojarz,
2. betoniarz.

8. Prace cykliniarskie

1. robotnik budowlany-cykliniarz.

9. Prace dekararskie

1. blacharz-dekarz.

10. Prace kamieniarskie

1. kamieniarz budowlany.

Dział VI — w leśnictwie, przemyśle drzewnym i papierniczym.

7. Prace w klejowniach z użyciem klejów zawierających rozpuszczalniki organiczne

1. klejarz.

8. Politurowanie ręczne

1. politurownik.

Dział VIII — w transporcie i łączności.

2. Prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specja-

lizowanych, specjalistycznych (specjalnych) pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15 samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motor-
niczych tramwajów

1. kierowca samochodu ciężarowego,
2. kierowca autobusu (autokaru).
3. Prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gaśnicowych
 1. kierowca ciągnika,
 2. kierowca pojazdu gaśnicowego.

Dział XI — w przemyśle poligraficznym

3. Bezpośrednia obsługa aparatów reprodukcyjnych w drukarniach oraz produkcja i obróbka drukarskich form kopiowych i form drukowych
 1. kopista offsetowy,
 2. operator kserografu.

Dział XIV — prace różne

8. Prace pralniczo-farbiarskie w pralniach chemicznych
 1. operator agregatu,
 2. detaszer,
 3. prasowacz.
12. Prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym i atomowodorowym
 1. spawacz.
16. Prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych
 1. monter-mechanik zatrudniony wyłącznie w kanałach.
17. Lakierowanie ręczne lub natryskowe — nie shermetyzowane
 1. lakiernik.
23. Prace funkcjonariuszy pożarnictwa
 1. funkcjonariusz pożarnictwa.

Załącznik nr 2 do zarządzenia nr 12 Przewodniczącego Głównego Komitetu Turystyki z dnia 22 grudnia 1983 r. (poz. 12).

WZÓR

pieczętka zakładu pracy

.....
(nazwa resortu)

.....
(miejscowość i data)

ŚWIADECTWO

wykonywania prac w szczególnych warunkach

Niniejszym zaświadcza się, że Ob. ur.

zam. w jest (był) zatrudniony w naszym zakładzie pracy od

do w tym, w okresie od do stale i w pełnym wymiarze

czasu pracy wykonywał prace

(określić charakter pracy ściśle według wykazu, działu i pozycji

.....
rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. — Dz. U. Nr 8, poz. 43)

na stanowisku

wymienionym w wykazie stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia Przewodniczącego Głównego Komitetu Turystyki z dnia 22 grudnia 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu turystyki (Dz. Urz. GKT Nr 6, poz. 12).

.....
Podpis i pieczętka kierownika zakładu
pracy lub upoważnionego pracownika

UWAGA: W razie zmiany nazwy stanowiska pracy podać przyczyny tej zmiany

WARUNKI PRENUMERATY

Oplata za roczną prenumeratę Dziennika Urzędowego Głównego Komitetu Turystyki wynosi zł 70,—

Przedpłatę na prenumeratę przyjmują:

- oddziały RSW „Prasa-Książka-Ruch” od instytucji, organizacji społeczno-politycznych, jednostek gospodarki uspołecznionej i innych zakładów pracy zlokalizowanych w miastach,
- urzędy pocztowe na wsi i wiejscy doręczyciele od instytucji i zakładów pracy zlokalizowanych na terenach wiejskich oraz osób fizycznych zamieszkałych na tych terenach.

Przedpłaty na prenumeratę są przyjmowane w terminie do 25 listopada na rok następny.

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę przyjmuje RSW „Prasa-Książka-Ruch”, Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw, ul. Towarowa 28, 00-958 Warszawa, konto NBP XV Oddział w Warszawie Nr 1153-201045-139-11. Prenumerata ze zleceniem wysyłki za granicę jest droższa od krajowej dla zlecciodawców indywidualnych o 50%, a dla zlecających instytucji i zakładów pracy o 100%.

Sprzedaż archiwalnych numerów Dziennika, po uprzednim pisemnym zamówieniu prowadzi RSW „Prasa-Książka-Ruch”, Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw, ul. Towarowa 28, 00-958 Warszawa.

Redakcja: Główny Komitet Turystyki — Biuro Prawne

Administracja: Główny Komitet Turystyki — Biuro Administracyjno-Gospodarcze, 00-581 Warszawa, ul. Litewska 2/4 — skrytka pocztowa 992.

Cena zł 12,—